

Հայոց լեզվի և գրականության դասավանդման մեթոդիկա
առարկայի արտադրական պրակտիկա

1. Պրակտիկայի նպատակը`

- 1.1 հայոց լեզվի և գրականության ապագա ուսուցչին ծանոթացնել կրթական չափորոշչի պահանջներին և մշակել այդ պահանջներից բխող կրթական գործընթաց կազմակերպելու համար նախատեսված ուսումնական միավորներ,
- 1.2 բուհական տվյալ դասընթացի գործնական պարապմունքների ընթացքում և պրակտիկայի նախորդ փուլում ուսանողների ձեռք բերած գիտելիքները հմտությունների վերածելու ունակության ձևավորում,
- 1.3 կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարման համար անհրաժեշտ նյութերի հավաքագրում,
- 1.4 ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառմամբ առանձին թեմատիկ միավորների ստեղծագործաբար օգտագործելու ունակության ապահովում:

2. Պրակտիկայի խնդիրները`

- 2.1. ուսանողներին սովորեցնել թեմատիկ նյութերի մեթոդական լիարժեք մշակման հմտություններ,
- 2.2 զարգացնել ուսանողի վերլուծական, դատողական և հետազոտական ունակությունները,
- 2.3 ուսանողներին հաղորդակից դարձնել ուսուցման ժամանակակից պահանջներին, դպրոցում մեթոդմիավորման կողմից իրականացվող աշխատանքներին:

3. Պրակտիկայի հաստատությունը, վայրը

Վանաձոր քաղաքի թիվ 1, 2, 3, 20 միջնակարգ դպրոցներ, ՎՊՀ-ի վարժարան (անհրաժեշտության դեպքում` ըստ պրակտիկանտի դիմումի): Ընտրությունը պայմանավորված է նշված դպրոցներում արտադրական պրակտիկա իրականացնելու տարիների փորձով, փորձառու մասնագետների առկայության փաստով, իսկ 20-րդ դպրոցն ու ՎՊՀ-ի վարժարանն այդ ցանկում ընդգրկվել են ուսանողների առաջարկությամբ` առաջին հերթին հմուտ և առաջնակարգ մասնագետների առկայության, ինչպես նաև նրանց գտնվելու վայրի հարմարավետության հիմնավորմամբ:

4. Պրակտիկայի ընթացակարգը

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտության առկա 4-րդ և հեռակա 5-րդ կուրս

Ա. Ուսումնասիրել արտադրական պրակտիկայի ծրագիրը, նախանշել անելիքները:

- Պրակտիկան սկսվելուց երկու շաբաթ առաջ ուսումնասիրել պրակտիկայի անցկացման ժամանակահատվածում տվյալ առարկայի ծրագիրը, թեմատիկ պլանները, չափորոշիչը, դասագրքերի` դրան համապատասխանող հատվածի բովանդակությունը:

- Լինել դպրոցում, պատկերացում կազմել տվյալ առարկայի ժամաքանակի, դասացուցակի, դասարանների առանձնահատկությունների մասին:
- Մասնակցել արտադրական պրակտիկայի կոնֆերանսին, ուսանողներին ծանոթացնել պրակտիկայի ծրագրին, պրակտիկանտի պարտականություններին և իրավունքներին, օրագրի վարման կարգին:
- Լրացնել օրագրի «Պրակտիկայի նպատակը» էջի համապատասխան տողերը, օգնել պրակտիկանտին ներկայացնել պրակտիկայի անհատական պլանը օրագրի «Անհատական պլան» բաժնում:

Բ. Նախապես կազմած օրացուցային պլանի համաձայն՝ իրականացնել հետևյալ աշխատանքները:

- Ուսանող-պրակտիկանտներին նախապատրաստել դասերին՝ ըստ հավելվածում ներկայացված ալգորիթմի, նրանց հետ միասին կազմել դասի պլանը* և այն հաստատել պարապմունքից 1-2 օր առաջ:
- Դասալուսման իրականացնել, անպայմանորեն քննարկել դրանք, կազմել քննարկման արձանագրություն և ներկայացնել ամբիոն:
- Հետևել պրակտիկանտի կողմից պրակտիկայի օրագրի ժամանակին և մեթոդապես ճիշտ վարմանը և պատասխանատվություն կրել դրա համար:
- Առարկայի ուսուցչի հետ միասին ղեկավարել արտադասարանական առարկայական միջոցառումների կազմակերպման աշխատանքները:
- Հետևել պրակտիկանտների հաճախմանը, բացակայության դեպքում տվյալները ներկայացնել ղեկանատ, պրակտիկայի բաժին:

5. Պրակտիկայի ղեկավարների (այդ թվում պրակտիկայի անցկացման վայրի աշխատակից ղեկավարի) պարտականությունները, գործառույթների նկարագրությունը

5.1. Պրակտիկայի նախապատրաստական փուլում իրականացվող աշխատանքներ.

- Ուսումնասիրել արտադրական պրակտիկայի ծրագիրը, նախանշել անելիքները:
- Պրակտիկան սկսվելուց երկու շաբաթ առաջ ուսումնասիրել պրակտիկայի անցկացման ժամանակահատվածում տվյալ առարկայի ծրագիրը, թեմատիկ պլանները, չափորոշիչը, դասագրքերի՝ դրան համապատասխանող հատվածի բովանդակությունը:
- Լինել դպրոցում, պատկերացում կազմել տվյալ առարկայի ժամաքանակի, դասացուցակի, դասարանների առանձնահատկությունների մասին:
- Մասնակցել արտադրական պրակտիկայի կոնֆերանսին, ուսանողներին ծանոթացնել պրակտիկայի ծրագրին, պրակտիկանտի պարտականություններին և իրավունքներին, օրագրի վարման կարգին:
- Լրացնել օրագրի «Պրակտիկայի նպատակը» էջի համապատասխան տողերը, օգնել պրակտիկանտին ներկայացնել պրակտիկայի անհատական պլանը օրագրի «Անհատական պլան» բաժնում:

Պրակտիկայի սկզբնական փուլում դպրոցում իրականացվող աշխատանքներ՝

- Պրակտիկայի առաջին օրը ուսանողների հետ միասին այցելել դպրոց և նրանց ներկայացնել դպրոցի տնօրենությանը, համապատասխան մասնագետներին:
- Ծանոթացնել առարկայի ուսուցչին պրակտիկայի ծրագրին, պրակտիկանտների հետ:
- Մասնակցել ուսանողների բաշխմանը ըստ դասարանների՝ հաշվի առնելով, որ յուրաքանչյուր ուսանող պետք է պարապի ամենաքիչը 6 դաս մեկ դասարանում կամ մի քանի դասարանում, ինչը պրակտիկայի ծրագրի կատարման պահանջ է:
- Մասնակցել նաև ըստ դասղեկների ուսանողների բաշխմանը՝ հետևելով, որ մեկ դասարանում պրակտիկանտների թիվը չզերազանցի 3-4-ը:
- Կազմել աշխատանքային գրաֆիկ, օրացուցային պլան պրակտիկայի ընթացքում կատարելիք աշխատանքների վերաբերյալ և ներկայացնել այն ամբիոն:

5.2. Պրակտիկայի ընթացքում իրականացվող աշխատանքներ

Նախապես կազմած օրացուցային պլանի համաձայն՝ իրականացնել հետևյալ աշխատանքները.

- Ուսանող-պրակտիկանտներին նախապատրաստել դասերին՝ ըստ հավելվածում ներկայացված ալգորիթմի, նրանց հետ միասին կազմել դասի պլանը* և այն հաստատել պարապմունքից 1-2 օր առաջ:
- Դասալսումներ իրականացնել, անպայմանորեն քննարկել դրանք, կազմել քննարկման արձանագրություն և ներկայացնել ամբիոն:
- Հետևել պրակտիկանտի կողմից պրակտիկայի օրագրի ժամանակին և մեթոդապես ճիշտ վարմանը և պատասխանատվություն կրել դրա համար:
- Առարկայի ուսուցչի հետ միասին ղեկավարել արտադասարանական առարկայական միջոցառումների կազմակերպման աշխատանքները:
- Հետևել պրակտիկանտների հաճախմանը, բացակայության դեպքում տվյալները ներկայացնել դեկանատ, պրակտիկայի բաժին:

5.3. Պրակտիկայի ավարտից հետո իրականացվող աշխատանքներ

- Պրակտիկայի ավարտին օրագրում բնութագրել պրակտիկանտի կատարած աշխատանքը, գնահատել նրան:
- Դեկանատ ներկայացնել իրեն կցված բոլոր ուսանողների պրակտիկայի ծրագրով պահանջվող փաստաթղթերը պատշաճ վիճակով:
- Մասնակցել պրակտիկայի պաշտպանությանը, պրակտիկանտի վերջնական գնահատականի ձևավորմանը:

6. Պրակտիկանտի պարտականություններն ու իրավունքները

- պրակտիկայի նախապատրաստական փուլում մեթոդիստը պարտավոր է ուսանողներին ծանոթացնել առարկայի ծրագրին ու դասագրքերին,

- պրակտիկայի ընթացքում մեթոդիստը պարտավոր է պարբերաբար դասալսումներ անցկացնել ուսանողների մոտ և քննարկել՝ վեր հանելով թերություններն ու դրական կողմերը,
- պրակտիկայի ավարտից հետո մեթոդիստը պարտավոր է ընդհանրացնել ուսանողների կատարած աշխատանքը հայոց լեզվից և գրականությունից:

Ուսանողների ուսումնական արտադրական պրակտիկայի օրացուցային պլան

Պրակտիկայի ժամանակահատվածը	Աշխատանքի բովանդակությունը	Պատասխանատու	
1-ին շաբաթ	Պրակտիկայի առաջին օրը ուսանողների հետ միասին այցելել դպրոց և նրանց ներկայացնել դպրոցի տնօրենությանը: Մասնակցել ըստ դասարանների ուսանողների բաշխմանը՝ հաշվի առնելով, որ յուրաքանչյուր ուսանող պետք է պարապի ամենաքիչը 6 դաս: Ուսանողներին ծանոթացնել առարկայի ուսուցիչների հետ, նրանց հետ քննարկել պրակտիկայի ծրագիրը, պրակտիկանտների պարտականությունները: Ուսանող-պրակտիկանտներին նախապատրաստել դասերին, նրանց հետ միասին կազմել դասի պլանը և այն հաստատել պարապմունքից 1-2 օր առաջ:	Պրակտիկայի ղեկավար	Պրակտիկայի անցկացման վայրի աշխատակից ղեկավար
2-րդ շաբաթ	Դասալսումներ իրականացնել, անպայմանորեն քննարկել դրանք, կազմել քննարկման արձանագրություն և ներկայացնել ամբիոն:	Պրակտիկայի ղեկավար	Մանկավարժ
3-րդ շաբաթ	Հետևել պրակտիկանտի կողմից պրակտիկայի օրագրի ժամանակին և մեթոդապես ճիշտ վարմանը և պատասխանատվություն կրել դրա համար:	Պրակտիկայի ղեկավար	Մանկավարժ
4-րդ շաբաթ	Առարկայի ուսուցչի հետ միասին ղեկավարել արտադասարանական առարկայական միջոցառումների կազմակերպման աշխատանքները: Ընդհանրացնել ուսանողների կատարած աշխատանքը:	Պրակտիկայի ղեկավար	Պրակտիկայի անցկացման վայրի աշխատակից ղեկավար

7. Պրակտիկայի հաշվետու փաստաթղթերը

Արտադրական պրակտիկաների համար նախատեսված օրագիրը, օրվա պլանի մեկ օրինակ: Եթե պրակտիկայի ընթացքում ուսանողների կողմից կազմակերպվել է որևէ միջոցառում կամ բաց դաս, ապա ներկայացնում են տվյալ միջոցառման ծրագիրը, բաց դասի հետ կապված նյութերը:

8. Պրակտիկայի գնահատումը

Բազմագործոնային համակարգով ներկայացնել առավելագույն 100 միավորի բաղադրիչները, գնահատման կարգը՝ որ բաղադրիչը ում կողմից է գնահատվելու, ամփոփման կարգն ու ժամկետները, որոնք հիմնված են ՎՊՀ «Պրակտիկայի կանոնակարգ»-ի վրա:

Պրակտիկայի գնահատման բաղադրիչները և հատկացվող միավորները (գնահատականը՝ ըստ 100-միավորանոց սանդղակի)

Գնահատման բաղադրիչները	Հատկացվող միավորը	Գնահատում	
1. Հաճախում	0 - 10		
2. Առարկայի իմացություն	0 - 20		
3. Վարած դասերի վերլուծություն <ul style="list-style-type: none"> • Կիրառված մեթոդների արդյունավետություն • Նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառում՝ <ol style="list-style-type: none"> 1. համակարգչային տեխնոլոգիաների կիրառում 2. այլ տեխնոլոգիաների կիրառում • դասաժամանակի ճիշտ օգտագործում • գնահատում 	0 - 7 0-3 0-1 0-3 0-6		
4. Մանկավարժական աշխատանք <ul style="list-style-type: none"> • արտադասարանային աշխատանքի կազմակերպման կարողություն • դասղեկի ժամի անցկացում, աշխատանք աշակերտական խորհրդի հետ • մանկավարժական հաղորդակցման մշակույթ 	0 - 5 0 - 5 0 - 5		
5. Հոգեբանախորհրդատվական աշխատանք <ul style="list-style-type: none"> • աշակերտի կամ դասարանի կոլեկտիվի հոգեբանական բնութագրի կազմում • դասի հոգեբանամանկավարժական վերլուծության անցկացում • արտադասարանային միջոցառման հոգեբանական հիմնավորում 	0 - 5 0 - 5 0 - 5		
Պրակտիկայի պաշտպանություն	0 - 20		

Ընդհանուր միավորը	100	
-------------------	-----	--

Պրակտիկան գնահատվում է ըստ սահմանված չափանիշների՝ բազմագործոնային համակարգով՝ պրակտիկայի ընթացքում ձեռք բերված կարողությունների, հմտությունների, կոմպետենցիաների հիման վրա:

**Արտադրական պրակտիկայի հաճախումների հատկացվող միավորները՝
ըստ ուսանողի մասնակցության աստիճանի**

Մասնակցության աստիճանը %	Հատկացվող միավորը
96-100	10
91-95	8
86-90	6
81-85	4
76-80	2
0-75	0